

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET

I NACKA

Världens bästa vardag runt knuten

Kommunalt handlingsprogram

2015–2018

Innehållsförteckning

Inledning	2
Världens bästa vardag – runt knuten	2
Våra värderingar	4
Arbete och tillväxt	6
Sveriges bästa skola runt knuten	8
Sveriges bästa omsorg med respekt för individen	11
Att förebygga och motverka sociala problem	13
Omsorg om funktionsnedsatta	13
Samspel med anhöriga och med föreningslivet	13
Fritid och kultur – viktigt för världens bästa vardag runt knuten	14
Fritidsanläggningar	14
Stöd till och samarbete med föreningslivet	15
Kulturen en källa till ett gott liv	15
Det vi bygger tillsammans	16
Aktiv markpolitik	17
Nacka växer med stadskaraktär	17
Förnyelseområden – med gemensamt ägande och finansiering av vägarna	17
Bostäder för alla åldrar och livsstilar	18
Utbyggd kollektivtrafik ger en bättre vardag	19
Våra gemensamma park- och strövområden	21
Det gröna folkhemmet bygger vi i dag, miljösmart och uthålligt	21

Inledning

Världens bästa vardag – runt knuten

Ett afrikanskt ordspråk lyder

- ”Det behövs ett helt samhälle för att få ett barn att växa upp.”

I det ligger insikten om att människan är beroende av andra. Att ett samhälle är mera än summan av de enskilda människorna.

Ett gott liv. Ett lyckligt liv. Det vill du, jag och alla andra försöka skapa. I ett gott och lyckligt liv är närheten till och omsorgen om de närmaste mycket viktigt, att vi har någonstans att bo och ett jobb så vi kan försörja oss, ett socialt skyddsnät när det behövs och att platsen vi bor på är trivsamt och tilltalande.

Självklart har du och jag ett stort ansvar själva. Men människorna har sedan urminnes tider insett att tillsammans kan man nå större framgångar än man själv, individuellt, kan nå. Det är därför vi bildat samhällen och det är där kommunalpolitiken kommer in. Kommunalpolitiken är den nära politiken, som gör det möjligt för dig och mig att möta vardagens krav och utmaningar, oavsett i vilken roll eller i vilket skede i livet vi befinner oss.

För att leva det goda livet, behöver vardagen – stort som smått – fungera. För att skapa världens bästa vardag – runt knuten, det vill säga där vi bor, måste vi ha ett fungerande närsamhälle, så att trygghet i vardagen känns självklar. För oss Nackabor innebär det att vardagen i närsamhället, runt knuten, oavsett om man bor i Orminge, Älta, Fisksätra eller på någon annan plats i kommunen, måste fungera.

Vår politik i Nacka tar sin utgångspunkt i dig som medborgare i Nacka. Vi prioriterar de områden där vi i den nära kommunala politiken kan skapa de bästa förutsättningar som stöd för dig, när du skapar världens bästa vardag – runt knuten.

Vi står upp för ett samhälle där vi visar solidaritet, respekterar varandra och tar gemensamt ansvar för vår kommun. Att det bygger på jämlikhet, jämställdhet, mångfald och hållbarhet är självklart.

Vi socialdemokrater i Nacka vill prioritera det kommunalpolitiska arbetet kring

Det lokala och nära runt knuten

Runt knuten innebär att vi ser till hela Nacka. Alla kommundelar är viktiga. Därför måste utbyggnaden av västra och centrala Sicklaön ske parallellt med utveckling i övriga delar av Nacka. De boende ska ha bästa tänkbara förutsättningar att skapa en bra vardag oavsett var de bor. I stort sett alla vill att deras barn får möjlighet att gå i en förskola eller skola i närområdet. Man ska känna sig trygg med att det finns. När du som äldre känner behov av ett anpassat boende, ska det gå att hitta i närområdet där närstående ofta bor, det ökar tryggheten i vardagen. Så vill vi ha det inom område för område. Idag ser inte majoritetspolitiken till hela Nacka. Det vill vi ändra på.

Det pålitliga

Självklart ska de tjänster kommunen finansierar hålla hög kvalitet, vara likvärdiga och ge jämlika möjligheter oavsett vem man är, vilka förutsättningar man än har eller var man bor. Som medborgare i Nacka ska man varje dag känna trygghet i att skolan och omsorgen håller en god kvalitet och följer de lagar vi har. Vi ser idag stora brister i detta, inom alla områden. Det är varken ordning eller reda i kommunen, styrning av verksamhet är bristfällig och kvalitén följs inte upp. Det vill vi ändra på.

Det förutseende

Ett gott samhälle som finns på plats när medborgarna behöver det, kräver förutseende. Samhällsbygget behöver planeras i god tid så att förskolor och skolor, vägar, lek- och idrottsplatser, äldreboenden, mötesplatser, service m.m. finns, i takt med att människor flyttar till kommunens olika delar. Unga måste få en chans att bo kvar i kommunen. Därför behöver flera hyresrätter byggas, där kan mycket mera göras. Lika viktigt är det att ta hand om det vi redan byggt upp, som simhallar, kultur- och fritidslokaler, vägar m.m. Vi ser idag stora brister i samhällsbygget fastän det finns goda förutsättningar. Det vill vi ändra på.

Det inkluderande

Forskning visar att ett jämlikt samhälle skapar de bästa förutsättningarna för flertalet. Därför ska vi vara noga med att fördela våra gemensamma resurser så att vi skapar förutsättningar för så många som möjligt att leva det goda livet där alla räknas med oavsett etnisk härkomst, kön, religiöst ursprung och social bakgrund. På område efter område, särskilt inom skolan, ser vi att så är det inte i Nacka. Det vill vi ändra på.

Det hållbara

För att det goda samhället ska överleva behöver det vi gör och planerar vara långsiktigt och stabilt med det hållbara samhället som utgångspunkt. Ett gott samhälle ser till att ungdomar får fotfäste på arbetsmarknaden och någonstans att bo, det är en byggsten i den sociala hållbarheten. Vi behöver i varje skede och i varje beslut ha en balans mellan de sociala, ekonomiska och ekologiska dimensionerna. Det hållbara är inte utgångspunkten i Nacka idag. Det vill vi ändra på.

Våra värderingar

Medskapande som förhållningssätt

Alla människor har lika värde och rättigheter, ett sunt förnuft och är kapabla till kreativitet och att ta ansvar för det gemensammas bästa. Vi räknar med att alla kan och har förmåga att bidra till skapandet av sin egen men också till varandras vardag och framtid. Grunden för vårt handlande bygger på en stark etik och moral. Vår värdegrund utgår från vårt förhållningssätt och ska genomsyra det politiska arbetet, vårt gemensamma samhällsbygge, all myndighetsutövning och vår omfattande välfärd t.ex. inom omsorg och skola.

Tillsammans vill vi skapa en likvärdig välfärd med hög kvalitet som ger möjlighet till en bättre framtid för alla.

Demokrati

Det är medborgarna i Nacka som väljer vilka politiker som skall företräda dem i kommunalpolitiken. För oss är det alltid utgångspunkten i våra förtroendemannaroller. Vi har fått ett förtroende som vi vill motsvara och företräda Nackaborna på ett öppet och kreativt sätt. Vi gör det, när vi fattar nödvändiga beslut, när vi förvaltar det Nackasamhälle vi har i dag men även utvecklar det. Men förtroendeuppdraget är mer än så. I det ligger också att se och hantera Nackas möjligheter och problem i ett vidare perspektiv, d v s i samspel med aktörer lokalt, regionalt och centralt i Sverige och utomlands.

Vi vill ha en kommun som är till för sina medborgare, som ser och förstår Nackabornas behov i olika skeden av livet. Vi står upp för ett samhälle där vi visar solidaritet, respekterar varandra och tar gemensamt ansvar för vår kommun. Att det också bygger på jämlikhet, jämställdhet, mångfald och hållbarhet är en självklarhet.

Vi vill ha en kommun där Nackaborn känner att hon eller han enkelt kan forma sin egen tillvaro och ta ansvar för den. Den friheten och friheten att välja vill vi att alla Nackabor skall ha så länge valen inte går ut över någon annan. Vi strävar efter att ta bort hinder för en sådan utveckling. Alla som bor i Nacka skall ha likvärdiga möjligheter att göra sina livsval.

Kommunen måste också sörja för ett skyddsnät som humant och inkännande fångar upp den som av åldersskäl, sjukdom eller annan anledning inte kan eller orkar ta fullt ansvar för sin situation.

Vårt fokus är

- Hur kan vi bidra till att skapa världens bästa vardag runt knuten? Oavsett om det gäller barnomsorg, skola, äldreboende, kultur, fritidsaktiviteter, butiker eller kommunikationer; det måste fungera på nära håll, det måste underlätta vardagen. Då får du tid och lust att ägna dig åt sådant du inte skulle hinna med annars. Var du än bor i Nacka skall den fysiska, sociala, kulturella och kommersiella infrastrukturen bidra till en bra vardag runt knuten.

Öppenhet är demokratins förutsättningar och styrka. Demokratins yttersta innebörd är att politiken är åtkomlig och möjlig att påverka för var och en. Vi är lyhörda för de synpunkter du som Nackabo har på sättet att styra kommunen, åstadkomma välfärdstjänster, värna miljö, hushålla med skattemedel eller klara alla andra uppgifter som Nacka kommun har. Vi vill lyssna, förstå och förklara utan att bli

handlingsförlamade eller opportunistiska. Du skall också ha oss socialdemokrater lätt tillgängliga för dialog, runt knutet, om det som ligger dig varmt om hjärtat.

Hela Nacka ska utvecklas

Dagens Nacka var så sent som 1970 tre kommuner; Boo, Nacka och Saltsjöbaden. Sammanläggningen till Nacka kommun föregicks av både skepsis och förhoppningar. Mycket har fallit väl ut. Men det finns fortfarande kvardröjande problem, t ex när det gäller förnyelseområden som saknar kommunalt vatten och vägar med rimlig standard. När vi nu står inför en kraftig expansion av Nacka vill vi socialdemokrater att det sker på ett realistiskt sätt.

Vi bejakar en utbyggnad av Nacka med sikte på att lösa den akuta bostadsbristen och förutse framtida behov. Vi har också mycket aktivt verkat för utbyggnad av kollektivtrafiken till och från Nacka med tunnelbana som högsta prioritet. Men vi vill att utbyggnaden planeras och genomförs parallellt med utvecklingen av alla kommundelar i Nacka. Det går inte att ägna all kraft åt att förtäta centrala Nacka och västra Sicklaön medan t.ex. förnyelseområdenas problem, främst i Boo, blir olösta.

Levande, estetiska och vackra lokala centra runt knuten

Nacka har många lokala centra som är viktiga för Nackabornas vardag och välmående. De är viktiga som mötesplatser och för att tillgodose behovet av varierat service- och tjänsteutbud. Då det inte skett någon större utveckling av lokala centra i Nacka riskerar de att utarmas när det gäller infrastruktur, fysiskt, socialt, kulturellt och kommersiellt. Den bilden måste alla vara medvetna om och ta med i planeringen. Vi vill ha ett Nacka som lever och erbjuder en bra vardag för alla. Vi vill ha ett hållbart Nacka. Det kräver insatser i alla kommundelar, liksom en varsamhet i hur Nacka byggs ut. Vi måste både kunna "bygga stad" i en del av Nacka och samtidigt tillgodose självklara och rättmätiga behov i andra delar.

Vårt riktmärke är att alla Nackabor skall ha tillgång till världens bästa vardag runt knuten. Vi kommer inte att spara någon möda, när det gäller att hitta rimliga avvägningar i den utbyggnad med bostäder och kollektivtrafik m.m. som Nacka har framför sig. Inte minst kommer vi att engagera oss i att expansionen görs med så lite hinder som möjligt i vardagen.

Vi utvecklar ett fungerande Nacka med ordning, reda och kvalitet – ett Nacka med ORK

Socialdemokraterna vill utveckla ett väl fungerande Nacka, där styrning, ledning och uppföljning av verksamheten, liksom kostnadskontroll, är självklarheter. Nacka kommun har idag Sveriges fjärde starkaste skattekraft och satsar stora resurser i sina verksamheter. Det kräver en välutvecklad styrning, ledning och kvalitetsuppföljning, där ser vi stora möjligheter till förbättringar.

Vi socialdemokrater vill snabbt och grundligt utveckla kommunens styrning av verksamheten. Varje spenderad skattekrona ska ge bästa möjliga kvalitet och effekt oavsett i vilken verksamhet den används. För att nå kvalitet måste det finnas ordning och reda. För att få ordning och reda måste det finnas politisk vilja till styrning, ledning och uppföljning. Vi socialdemokrater har den politiska viljan. Vi vill stärka den politiska styrningen och kommunens ansvar för att verksamheten har hög kvalitet.

Som Nackabo ska man inte behöva fundera på om kvaliteten i den ena förskolan skiljer sig från den andra. Inte heller om skolan runt knuten motsvarar de höga förväntningar man som vårdnadshavare har, när det är dags för den första skoldagen. Äldreboendet ska ha samma höga kvalitet vare sig det drivs i enskild eller kommunal regi, vare sig det ligger i Skuru, Saltsjöbaden eller Älta. Om den kommunala välfärden skall drivas av externa aktörer skall det vara företag, organisationer och föreningar som driver verksamhet med god kvalitet och förbinder sig att långsiktigt investera i och utveckla verksamheten.

Socialdemokraternas uppfattning är att det tillhör en kommuns viktigaste uppgift gentemot sina medborgare att styra, följa upp och se till att kvaliteten är hög i de verksamheter som finansieras gemensamt av medborgarna. Det gäller i all verksamhet, men det är extra viktigt inom områden som förskola, skola, omsorg om äldre och funktionsnedsatta och den sociala omsorgen om barn och vuxna.

Vi socialdemokrater har ork, insikt och vilja att utveckla Nacka kommuns styrning genom ordning, reda och kvalitet. Vi vill ersätta den orkeslöshet och initiativlöshet som präglar dagens styrning av kommunen.

Arbete och tillväxt

Jobben är Socialdemokraternas främsta politiska prioritering. Investeringar som leder till arbetstillfällen, liksom investeringar i utbildning, behövs så att företag kan växa och anställa. Det är viktigare än fler skattesänkningar. Att kvinnor och män går till jobbet, tar ansvar och känner sig trygga ger frihet och makt över den egna vardagen. Med fler jobb får vi även råd med en välfärd att vara stolta över.

I Framtidskontraktet för Stockholmsregionen har Socialdemokraterna formulerat det med att; ingen som kan jobba ska gå på socialbidrag.

I dagens stenhårda internationella konkurrens måste vi hela tiden stärka vår utvecklingskraft och kompetens. Till det behövs innovationer. Det startas många bolag i Nacka idag, fler än i många andra kommuner i regionen, men Nacka är underrepresenterat i regionen när det gäller bolag som växer till fler än två personer samt bolag som har ett högt förädlingsvärde. Nacka har goda förutsättningar att bli en viktig innovationsmotor i regionen och det vill vi utveckla Nacka till.

Jobben skapas i de små och medelstora företagen

Det är i de små och medelstora företagen de nya jobben skapas. Därför ska vi hjälpa dem att starta, expandera och att anställa fler. Vi socialdemokrater tror på samverkan mellan näringsliv och utbildning för att skapa företag inom de stora framtidsbranscherna.

Vi vill starta ett högprofilerat regionalt Innovationscentrum som samarbetar med "Nyföretagarcentrum Nacka Värmdö och Tyresö". Det ska drivas och finansieras tillsammans med deltagande kommuner, näringslivsaktörer och näringslivsnära organisationer som Svenskt Näringsliv och Connect. Innovationscentrums uppdrag ska vara att stödja ny- och småföretagande genom tillgång till lokaler och genom rådgivning inom affärsplanering, finansiering, marknadsföring och försäljning. Fokus ska ligga på att få fler bolag att växa.

Många av Nackas ungdomar, kvinnor och medborgare med annan etnisk bakgrund har stor drivkraft, och en väl fungerande samverkan genom detta innovationscentrum kan betyda mycket både för de enskilda individerna och för Nacka som helhet. Inom ramen för innovationscentret vill Socialdemokraterna inrätta en företagarförmedling, dit såväl företagare som ungdomar kan vända sig för att få hjälp med matchning och mentorskap. Detta regionala innovationscentrum kan med fördel placeras i Fisksätra inom de lokaler som ingår i projektet HAMN.

Alla unga Nackabor i arbete, studier eller praktik

Som arbetsgivare har Nacka kommun goda möjligheter att för egen del, eller i samverkan med näringslivet, öka utbudet av arbetstillfällen.

I Nacka, liksom i landet i övrigt, har ungdomsarbetslösheten och de negativa konsekvenserna av det ökat. Forskning visar entydigt att när ungdomar är arbetslösa en längre tid, och tappar kontakten med arbetsmarknaden, blir det ännu svårare att få tillbaka dem i arbete. Nackaborna är företagsamma och ambitiösa, och vi socialdemokrater har höga ambitioner. Ingen ung Nackabo ska behöva vara arbetslös. Därför vill vi att Nacka kommun ska införa en 14-dagarsgaranti, som innebär att alla unga som är arbetslösa garanteras arbete, studier eller praktik inom 14 dagar, en kommunal jobb- och utvecklingsgaranti.

Nackas unga medborgare blir bättre rustade för livet genom tidig kontakt med arbetslivet. Möjlighet till sommarjobb är viktig för självkänslan, för kontakten med arbetsmarknaden och för framtida karriär. Socialdemokraterna vill att Nacka ska vara en progressiv kommun som rustar sina unga medborgare för en framtid på arbetsmarknaden och ser till att alla Nackas ungdomar har möjlighet att jobba under sommaren. Därför vill vi införa en sommarjobbgaranti för alla ungdomar under 19 år som kan användas för sommarjobb med kollektivavtalade villkor, i kommunens regi eller hos någon av kommunens samarbetspartners.

Ordning och reda på arbetsmarknaden

Ordning och reda på arbetsmarknaden ökar tryggheten, minskar arbetslösheten, och gör det enklare att återkomma i arbete och ökar kvaliteten.

Vi kräver att upphandling av tjänster och byggtreprenader endast ska ske från företag och organisationer som tecknat/följer för verksamheten gällande svenskt kollektivavtal. I upphandlingen av en entreprenör ska denne förbinda sig att endast anlita underentreprenörer som har tecknat/följer för verksamheten gällande svenskt kollektivavtal, samt ansvara för att detta sker i varje underentreprenörsled.

Varje ny tjänst ska utgå från heltid och alla anställda ska i möjligaste mån erbjudas heltidsanställning. Vårt krav är att delade turer ska undvikas.

Kommunen är Nackas största arbetsgivare. De villkor som gäller i den gemensamma sektorn påverkar människors uppfattning om vad som är acceptabelt på arbetsmarknaden i stort. Vi vill att kommunen ska gå före och visa vägen. Därför vill vi att kommunen utvecklar möjligheter till omställningsarbete och stimulanser till kompletteringsutbildning och karriärväxling.

Vi vill att kommunen ska ha tydliga planer för kompetens- och yrkesutveckling som syftar till höjd kvalitet och produktivitet.

Större uppmärksamhet på arbetsmiljön

Varje arbetsgivare som erbjuder god arbetsmiljö ökar förutsättningarna för att arbetsmarknaden fungerar. Det är arbetsmarknadens parter som tillsammans skall sträva efter bästa möjliga lösningar på arbetsmiljöproblem.

Vi vill stärka insatserna för att Nacka kommun som arbetsgivare skall erbjuda en attraktiv arbetsmiljö. Därför vill vi inrätta ett samrådsorgan, Arbetsmiljöråd/Arbetsmiljökommitté, där politiker och företrädare för personalorganisationerna, tillsammans bevakar att arbetsmiljöaspekterna tillgodoses vid större förändringar, följer de åtgärder som görs för att förbättra arbetsmiljön i kommunen, följer upp de insatser som gjorts och vid behov föreslår förbättringar. Rådet ska vara ett komplement i det ordinarie arbetsmiljöarbetet i kommunen och bör årligen redovisa sina iakttagelser i ett arbetsmiljöbokslut.

Språk är nyckeln till arbete och integration

När människor flyttar, sprids arbetskraft, kunskap och idéer. Nätverk växer och nya möjligheter uppstår. Men det tar alldeles för lång tid för många nyanlända att etablera sig på arbetsmarknaden. Alla Nackabor måste få möjlighet att försörja sig själva. En framgångsrik jobbpolitik spelar en central roll för att bryta segregationen.

Arbete och språk hänger ihop och är viktiga nycklar till integration. Socialdemokraterna vill att SFI-undervisningen ska ge maximal utdelning för varje individ. Det innebär att anordnare av SFI-undervisning skall erbjuda 8 timmars undervisning per dag inklusive 2–4 timmars praktisk tillämpning i arbetslivet, för att öka effekten av utbildningen.

Livslångt lärande och utveckling

Människor behöver rusta sig för de jobb som växer fram. Yrkesutbildningar på gymnasienivå för vuxna är en möjlighet för den som är arbetslös eller vill skola om sig till ett nytt yrke i en växande bransch. Vi vet att många av dem som genomgått utbildningen, direkt har gått till arbete och egen försörjning. Detta är viktigt, inte minst för nyanlända. Yrkesvux fungerar som en effektiv brygga.

För att kunna möta individens och företagets kompetensbehov krävs matchning mellan arbetssökande och företag. När många yrken kräver akademisk utbildning eller yrkesutbildning, är risken stor att många fastnar i långvarig arbetslöshet. Efterfrågan av utbildad arbetskraft kommer att öka inom vård, skola, omsorg, service och handel. Utbudet av yrkesutbildningar ska vara så brett att det passar för både individers och företagens behov.

Nya jobb skapas, andra förändras eller försvinner. Det ställer stora krav på förnyelse av kunskap och färdigheter. Det kräver kraftfulla insatser av vuxenutbildning och folkbildning. Vi socialdemokrater vill generellt ge alla bättre möjligheter till omställning och livslångt lärande för att undvika arbetslöshet och för att utvecklas som individ och infria sina livsmål. Arbetslösheten är ett samhällsproblem som endast kan lösas gemensamt. För det krävs att den arbetslöse har möjlighet att bygga upp det kunnande som efterfrågas.

Jobb istället för bidrag

Ingen som kan arbeta ska gå på försörjningsstöd. Personer som uppbär försörjningsstöd på grund av arbetslöshet eller på grund av att de har en funktionsnedsättning ska söka sig till en utbildning eller matchas till ett jobb och erbjudas en tidsbegränsad anställning inom kommun, näringsliv eller ideell förening. Utifrån varje individs förutsättningar ska kommunen och arbetscentrum ha möjlighet att gå in med lönesubventioner och utbildning. Det är dock viktigt att resultatet inte blir snedvriden konkurrens genom att privata företag får tillgång till subventionerad arbetskraft. Detta är en investering för att få människor som står långt från arbetsmarknaden att bli del av densamma. Därför ska ett villkor vara att de som får jobb ska gå med i a-kassan, för att inte riskera att åter behöva försörjningsstöd.

Sveriges bästa skola runt knuten

En bra utbildning är en grundpelare för att leva ett gott liv, att kunna förverkliga sig själv och öppna dörrar till arbetsmarknaden. För oss socialdemokrater är därför goda förutsättningar för lärandet ett av de viktigaste områdena i vår politik. Det är självklart för oss att all utbildning i Nacka ska hålla en hög kvalitet. Alla barn och ungdomar ska ges likvärdiga möjligheter, oavsett om man är högpresterande eller inte har

de bästa förutsättningarna. Forskning visar tydliga samband mellan en jämlik skola och goda kunskaper hos alla elever. Att det finns tillgång till bra och tillräckligt med lärare är en framgångsfaktor.

Vi ska ersätta dagens skolcheck där en stor del av ersättningen, särskilt för de kommunala skolorna, går till att betala lokaler. Vi vill utveckla en modell som gör det möjligt för skolorna att istället använda resurserna till mindre klasser, flera lärare och andra nödvändiga resurser som främjar elevernas framgång och som ger möjlighet till mer långsiktighet i skolornas planering.

Vi vill att Nackas barn och ungdomar ska ha tillgång till Sveriges bästa skola runt knuten. Det är viktigt för många familjer att ha tillgång till en skola i närheten av där man bor och att kunna känna sig trygg med, att den skolan erbjuder en hög kvalitet på undervisningen, att det är ett gott klimat i skolan och att alla barn blir sedda och tagna på allvar.

Barn och ungdomar ska inte behöva byta skola på grund av låg kvalitet. För att nå det målet krävs att alla skolor ges likvärdiga förutsättningar och att skolor byggs i takt med att befolkningen ökar i Nackas olika områden. Då blir det möjligt att välja en skola runt knuten med hög kvalitet där det finns tillräckligt med speciallärare och specialpedagoger för att ge barn med särskilda behov tillräckligt med stöd.

Vårt mål är att alla ungdomar ska gå ut gymnasieskolan allra senast vid 25-års ålder, med minst godkända betyg och ha en positiv tid att minnas när man tänker tillbaka på skoltiden.

Förskolan

Att delta i pedagogisk verksamhet, så tidigt som möjligt, ger de bästa förutsättningarna för ett barn att utvecklas och klara sig bra senare i livet. Förskolan, som är en egen skolform med egen läroplan, har därför en viktig och självklar roll för barnen. I förskolan kan också behov av särskilt stöd uppmärksammas på ett tidigt stadium, vilket har stor betydelse för möjligheterna att senare klara sin skolgång.

Då förskolan är viktig för alla barn behöver de barn som har föräldralediga eller arbetslösa föräldrar få samma förutsättningar som andra barn. Socialdemokraterna vill därför ge dem en ökad möjlighet att vara i förskolan genom att öka antalet möjliga timmar i förskolan från 25 timmar till 30 timmar.

Fritidshem

Vi socialdemokrater vill att fritidshemmen i Nacka ska fungera som en resurs för våra barns utveckling och lärande. De ska erbjuda en god omsorg samt stimulerande och meningsfull fritid där inte minst den sociala gemenskapen har en betydelsefull roll. Vi ser fritidshemmen som en del av en sammanhållen skoldag.

För att nå detta behöver fritidshemmen i Nacka förstärkas rejält. Vi har i nuläget 2014, stora barngrupper och andelen pedagogiskt utbildad personal har minskat genom åren. Det vill vi ändra på, så att fritidshemmen får möjlighet att vara det stöd i utvecklingen som våra barn behöver.

Skolbibliotek

Alla elever skall ha tillgång till skolbibliotek säger Skollagen. I Nacka finns exempel på mycket väl fungerande skolbibliotek, ett sådant finns i Nacka gymnasium. Men så är det inte i alla skolor. Vi socialdemokrater vill verka för att alla Nackaelever i sin skola får tillgång till skolbibliotek som en integrerad del i undervisningen. Skolbiblioteket skall inte bara medverka till att eleverna lär sig söka, värdera och använda information utan också stimulera deras intresse för läsning och litteratur och främja deras språkutveckling. Vi vill att Nackaeleverna både skall förstå och värdera det de läser, känna glädjen i att själv skapa text eller beröras av skönlitteratur.

Skolans uppdrag vidgas

Förutom förskolans och skolans självklara kunskapsuppdrag, som måste kvalitetssäkras, vill vi stärka skolans roll och ge den en mer betydelsefull och viktig roll i lokalsamhället. Vi vill att fältassistenter och preventionssamordnare knyts till skolan med uppdrag att arbeta preventivt från årskurs 4. De ska även verka för att skapa samverkan mellan skola, fritidsgårdar, närpolis, socialtjänst, föräldrar och det lokala föreningslivet. Fältassistenter blir en viktig kugge i det trygghetsskapande och preventiva drog- och brottsförebyggande arbetet i lokalsamhället.

Hyror får inte äta upp de pedagogiska resurserna

Kommunen planerar att under perioden 2013–2015 höja skolornas hyra med över 25 procent. Förutom stora hyresökningar är hyrorna även ojämnt fördelade, exempelvis betalar de kommunala skolorna mellan 8 600 kr per elev upp till 47 400 kr per elev i hyra. Underhållet i skollokaler har varit eftersatt under många år och Nackas kommunala skolor har nu lokaler som i många fall är omoderna, i dåligt skick och ineffektiva när det gäller att utnyttja ytorna. Vi vill snarast forcera underhålls- och reinvesteringsplaner så att skolorna får en funktionell och modern arbetsmiljö. Vi kommer även att utveckla en ny modell för skolornas hyra som främjar likvärdighet, yteffektivitet och modernitet där hänsyn tas till den yttre miljön som även den, är en viktig del av den pedagogiska miljön.

Ordning, reda, kvalitet och likvärdighet

Idag tillhör Nackas invånare dem som betalar mest för skolan i hela regionen. Det bör därför finnas goda förutsättningar att hålla hög pedagogisk nivå, med goda resultat och kvalitet. Skolornas resurser ska användas till fler lärare så att ingen skola av resursskäl behöver ha stora klasser, till behöriga lärare som får möjlighet till fortbildning och utveckling och undervisning som ger varje barn sådant stöd att ingen behöver lämna skolan utan godkända betyg. Men trots tillgång till stora resurser ser vi idag mycket stora variationer mellan skolorna i Nacka, t.ex. låg personaltäthet och att det finns för få förskolelärare i förskolorna. Det vill vi ändra på.

Arbetet med systematisk kvalitetsutveckling och uppföljning samt styrning måste utvecklas, det visar inte minst avslöjanden om att det fria skolvalet medfört att skolor väljer bort elever som antas behöva stöd. Fritt skolval betyder att elever fritt ska få välja skola, inte att skolorna ska få välja vilka elever de vill ha! Oavsett om det är en kommunal eller en privat skola behövs styrning och uppföljning för att säkra kvalitet och likvärdighet.

Inom förskolan har Nacka en av regionens lägsta andel förskollärare. Förskolan är en pedagogisk verksamhet som enligt sin läroplan ska ledas av utbildade förskolelärare. När det finns för få förskolelärare är det inte möjligt att fullfölja det pedagogiska uppdraget. Vi vill att alla förskolor årligen ska lämna verksamhetsredovisningar, en självklarhet som gör det möjligt att ha insyn i hur skattepengarna används i verksamheten. Vi anser även att ekonomiska redovisningar för varje förskola och skola ska lämnas in varje år.

Skolinspektionen har granskat Nacka skolor och konstaterat att kommunen är en av de mest skolsegregerade i landet. Därför är det viktigt att stärka likvärdighetsgarantin för att ge bästa möjliga likvärdiga förutsättningar för alla barn och ungdomar.

Sveriges bästa omsorg med respekt för individen

Trygghet och förutsägbarhet är viktigt oavsett var än i livet man befinner sig. Det blir allt viktigare ju äldre man blir. Vi socialdemokrater anser att vi i Nacka kommun behöver utveckla omsorgen inom flera områden, där kvalitén och boendet i omsorgen är prioriterade.

För att öka kvalitén, så att goda resultat skapas, kommer vi att utveckla och förtydliga kraven på omsorgsföretagen, såväl som på den kommunala omsorgen. Om de företag som driver skattefinansierad omsorg i privat regi inte infriar sina åtaganden eller gör nödvändiga förbättringar kommer vi att trappa av ersättningen till dess att tillräckliga förbättringar genomförts, alternativt att kommunen säger upp avtalet.

För att få igång det nödvändiga förbättringsarbetet behövs mera resurser till framför allt hemtjänsten.

Boenden för olika behov och målgrupper

Idag finns inte tillräckligt med boenden inom omsorgen, varken för äldre, funktionsnedsatta eller inom den övriga socialtjänsten, till exempel för hemlösa och flyktingar. Det finns stora investeringsbehov. Vi socialdemokrater kommer därför att omgående starta en handfast planering, som resulterar i att nödvändiga boenden iordningställs och hänsyn tas till morgondagens behov inom alla områden. All planering av omsorgsboende ska vävas in i kommunens samlade bostadsförsörjningsplanering, när markanvisningar görs eller när detaljplaner arbetas fram.

Äldreboendeplan

Att bo kvar hemma så länge som möjligt när man blir äldre och att själv bestämma hur man lever sitt liv, är viktigt för de flesta. Men det får inte innebära att man blir "inlåst" i sitt boende. Den valfrihet vi vill se när det gäller t.ex. barnomsorg och skola, vill vi också se när det är dags för äldre att välja omsorg med nytt boende. Då är det viktigt att det finns något att välja runt knuten där man bott och verkat och där ofta anhöriga finns. En äldreboendeplan måste tas fram för att styra och stimulera utveckling och utbyggnad av vård- och omsorgsboenden. Även behovet av serviceboenden, trygghetsboenden och andra möjliga kategoriboenden ska stimuleras och inkluderas i äldreboendeplanen. Planen ska utgå från de behov som finns och kommer att uppstå inom de närmaste 10–15 åren, och den ska infogas i den övriga samhällsplaneringen. Nya boendeformer inom äldreområdet ger möjlighet att välja ny boendeform tidigare i livet. Det kan i sin tur starta flyttkedjor som ökar rörligheten på bostadsmarknaden.

Vi vill även stärka insatserna vid inflyttning, där många äldre, ibland dementa, behöver extra hjälp. Korttidsplatser behövs för dem som tillfälligt behöver sådan eller när anhöriga behöver avlastning. Vi vill också pröva färdiginredda platser på särskilda boenden. Ofta bor man de sista månaderna av sitt liv på ett särskilt boende, och flytten dit skulle kunna underlättas genom möjligheten att välja ett inflyttningsklart boende.

Boenden för funktionsnedsatta

För funktionsnedsatta saknas boenden och därför behöver utbyggnad snabbas på. Unga funktionsnedsatta efterfrågar ofta "vanliga" lägenheter med ett personligt stöd som gör det möjligt att leva ett liv som alla andra. De traditionella gruppboendena kommer med tiden att efterfrågas av färre. Vi vill stimulera till att fler boendeformer inom det sociala området utvecklas.

Ordning, reda och kvalitet – Kvalitetshöjning i omsorgen

Det är självklart för oss att hela den sociala omsorgen ska ha hög kvalitet, präglas av respekt och utformas efter individuella behov för att bidra till ett tryggt, meningsfullt och värdigt liv. Vi vill skapa de bästa förutsättningar för trygghet och förutsägbarhet i omsorgen.

Styrning och uppföljning av kvalitén av omsorgsinsatserna behöver bli mycket bättre, därför behövs ett omfattande utvecklingsarbete snarast. Uppföljningsarbetet behöver både intensifieras och systematiseras och utgå dels från omsorgstagarnas upplevelser av kvalitet dels professionens kunskaper och erfarenheter samt lagkrav. Det är viktigt att hela tiden ta tillvara den utveckling som sker inom forskning och kunskapsbaserade metoder. Först när man når uppsatta resultatmål och effekter går det att dimensionera resurser för verksamheter på rätt sätt.

I omsorgen skall man känna sig trygg, uppleva att man har självbestämmande och integritet och en meningsfull tillvaro, en bra mathållning och trevlig miljö vid måltider, en god personlig vård och omsorg. Detta ska kvalitetsmätningen ta hänsyn till. För de äldre har det stor betydelse för upplevelsen av trygghet och därmed kvalitén att det är kända ansikten som återkommer. Därför behöver omsättningen av medarbetare inom omsorgen vara låg. Kvalitén i omsorgen avgörs av medarbetarnas kompetens och värderingar. Det är viktigt att omsorgspersonalen har relevant utbildning, att fortbildning sker kontinuerligt och att det finns väl förankrade värdegrunder som vägleder i arbetet.

Det är viktigt att kommunen är tydlig och professionell i sin styrning och uppföljning så att de omsorgsföretag och kommunalt driven verksamhet får bra förutsättningar att genomföra en god och professionell omsorg. Företagens, men även den kommunalt drivna, verksamhet ska systematiskt och återkommande granskas och ett ömsesidigt utvecklingsarbete ska inledas med målet att öka den samlade kvaliteten. För att öka tydlighet och fokus på resultat föreslår Socialdemokraterna att krav ska kopplas till den ersättning omsorgsföretagen får för sitt arbete. Om inte kraven har uppfyllts inom en viss tid ska ersättningen stegvis trappas av till dess att kraven är uppfyllda. De krav vi ställer, förutom kvalitets- och lagkrav, är till att börja med, att minst 70 procent av medarbetarna har lägst undersköterskeutbildning, att personalomsättningen under ett år högst är 20 procent och att de anställda har kollektivavtal eller motsvarande.

Ökad ersättning till utförare inom äldreomsorgen

Nacka tillhör de kommuner som pressat kostnaderna kraftigt inom hemtjänsten. Vi vill höja hemtjänstersättningen, för att göra det möjligt att skapa en högre kvalitet, till exempel en hög andel utbildade som får nödvändig fortbildning samt för att förbättra arbetsmiljön. Därmed får vi medarbetare att stanna kvar inom omsorgen och lättare att rekrytera.

Idag finns sex ersättningsnivåer inom särskilt boende. Vi socialdemokrater föreslår en minskning till två nivåer, en för somatisk omsorg och en för omsorg om dementa. Ersättningen kan kompletteras vid särskilt tunga insatser, till exempel vid vård i livets slutskede.

Förändringen medför att fokus kan flyttas från tidsödande biståndsbedömningar till det eftersatta uppföljningsarbetet. Det minskar samtidigt omsorgsföretagens incitament att höja ersättningsnivåer vilket ger ökad ersättning, till att öka kvaliteten i omvårdnaden.

Samverkan och förebyggande insatser för att främja äldres hälsa

Ett utvecklat arbete med förebyggande och rehabiliterande insatser och samverkan med t.ex. hemsjukvården och primärvården behöver kopplas till kvalitetsarbetet. Det kan handla om att ge

möjligheter till fysisk träning, att öka kunskapen om hur man kan skapa bättre matvanor och inte minst se till att alla äldre erbjuds läkemedelsgenomgångar, så att övermedicinering undviks. Här är ett uppsökande arbete viktigt.

Att förebygga och motverka sociala problem

Socialdemokraterna vill att arbetet ska inriktas på att förebygga problem. Det gör vi genom att identifiera riskfaktorer som kan bidra till sociala problem men också genom att identifiera och använda metoder i det sociala arbetet som skapar framgång. Det finns forskning som visar att tidiga förebyggande insatser riktade till barn och ungdomar betalar sig flera gånger om för samhället, genom att fler ungdomar blir delaktiga i samhället, lättare får jobb, bildar familj, blir självförsörjande och därmed också kan bidra till vår gemensamma välfärd.

Öka det preventiva arbetet för att minska droganvändningen

Vi socialdemokrater anser att ett preventivt (förebyggande) perspektiv ska genomsyra alla verksamheter och att det därmed är ett ansvar för alla kommunala verksamheter i samverkan med närsamhället.

Att finnas med i ungdomars vardag med det preventiva arbetet är viktigt. Därför vill vi satsa på fler fältassistenter och preventionssamordnare. Deras uppgift är att arbeta förebyggande i miljöer där ungdomar vistas. Det innebär att de ska verka i skolan, på fritidshem och fritidsgårdar samt i samverkan med andra krafter i lokalsamhället, till exempel närpolisen, föräldrar och andra vuxna som deltar i ungdomarnas vardag.

Våld i nära relationer

Vi måste bekämpa detta samhällsproblem, som orsakar stort enskilt lidande och bidrar till onödiga kostnader för samhället. Kommunens handlingsplan ska fokusera på förebyggande insatser och på hur hjälpen till de våldsutsatta och deras barn säkras. Fler skyddade boenden behövs. Barnen måste få särskild uppmärksamhet och tillgång till egen socialsekreterare. Kommunen ska stödja organisationer och föreningar, t.ex. kvinno- och mansjourer, som bidrar till att minimera våld i nära relationer.

Omsorg om funktionsnedsatta

Alla människor ska ges möjlighet att kunna fungera på lika villkor i samhället. Funktionsnedsättning ska inte vara ett hinder, personer med funktionsnedsättning ska kunna leva "som andra". För att det ska bli verklighet krävs politiska beslut och åtgärder. Vi anser att förslag till beslut i kommunen även ska analyseras utifrån de funktionsnedsattas perspektiv. För att klara det krävs tydliga direktiv, planering, uppföljning och kontakt med de funktionsnedsattas intresseorganisationer.

Samspel med anhöriga och med föreningslivet

En femtedel av all omsorg utförs av anhöriga. Anhörigas betydelse är mycket stor och kan aldrig ersättas av professionella krafter. Därför är det angeläget att ge stöd till de anhöriga för att underlätta den utsatta situation de ofta befinner sig i. Det kan ske genom väl utbyggd växelvård och anhörigavlösning och/eller annat individuellt utformat stöd. Vi vill utveckla anhörigstödet genom att förtydliga och öka kvalitetsåtagandet samt att säkerställa att riktlinjer följs. Detta ska vävas in i den samlade styrningen inom omsorgsområdet.

Pensionärsorganisationerna och andra intresseorganisationer med anknytning till brukare inom området för social omsorg svarar också för viktiga insatser. Deras arbete bör därför uppmärksammas med stöd från kommunen. Det är också viktigt att kommunen är lyhörd för pensionärernas synpunkter och förslag. Den samverkan kommunen har med äldre i det kommunala Pensionärsrådet måste bli mer verkningsfull och

därför knyts närmare aktuell planering i kommunstyrelsen och social- och äldrenämnden. Rådets roll bör stärkas och få karaktär av referensgrupp när kommunen utvecklar eller förändrar välfärd som rör äldre.

Fritid och kultur – viktigt för världens bästa vardag runt knuten

En aktiv, tillgänglig och stimulerande fritid och kultur är en förutsättning för hög livskvalité och för världens bästa vardag. Vi socialdemokrater vill skapa goda förutsättningar i Nacka för att så många som möjligt ska kunna utöva sina intressen, oavsett om man har små eller stora resurser, var än i kommunen man bor, om man är kvinna eller man, flicka eller pojke, gammal, medelålders eller ung. Särskilt barns och ungdomars möjligheter att jämlikt få delta i organiserade eller spontana aktiviteter vill vi prioritera. Vi vill se ett jämställt fritids- och kulturliv i Nacka, som bygger på ett aktivt stöd till kulturen och breddidrotten, i samarbete med Nackas föreningsliv. Vi ser en satsning på fritid och kultur som en investering i framtiden genom att folkhälsan och integration gynnas.

Fritidsanläggningar

I takt med att vi blir fler i Nacka, ska fritidsanläggningar och idrottsytor planeras in och ingå i exploateringen. Många av kommunens befintliga anläggningar är slitna eftersom de inte underhållits. Vi vill därför återställa anläggningarna i ett bra skick. Kapaciteten har inte byggts ut i takt med befolkningsökningen. Därför behöver också ett antal nya anläggningar snabbt etableras. Nacka har få anläggningar med tävlingsstandard enligt dagens krav från olika idrottsförbund. Det behöver tas med i planeringen så att även Nackaborna har möjlighet att tävla på hemmaplan.

Vi ser ett jämställt utbud av fritidsaktiviteter där flickor och pojkar ska ha samma möjlighet, t.ex. att utnyttja föreningstiderna i idrottsanläggningarna. Hjälpmedel för en aktiv fritid för personer med funktionsnedsättning ska fördelas efter behov.

Kvartersanläggningar för spontanidrott och lek runt knuten

Vi vill skapa möjligheter att spontant kunna delta i idrottsaktiviteter och fritidsverksamhet i närmiljön, dit våra barn själva kan ta sig tryggt och säkert. Vi vill verka för närhet till fritidsanläggningar och lekplatser, gärna nära skolan, och som ligger i anslutning till väl utvecklade allmänna kommunikationer. I Nacka ska vi kunna välja om vi vill låta våra barn gå, cykla eller ta bussen till träningen, eller som vuxen enkelt ta träningspass i utegymmet runt knuten eller ta en tur ut i löparspåret.

Vi vill satsa på upprustning och förlängning av motionsspår, skidspår och skyltade vandringsleder samt bygga fler allmänna bryggor.

Vi socialdemokrater kommer att reovera och etablera anläggningar för spontanidrott samt investera i idrottsplatser och sporthallar i de områden som saknar tillgång till närliggande fritidsinfrastruktur runt knuten. Därför vill vi bland annat att en 11-mannaplan i området kring Sickla skola anläggs, så att det ökande behovet av bollplaner inom området tillfredsställs.

I Nacka saknas redan idag bollplaner. Det är hög tid att vi någonstans i kommunen bygger en bollhall som, utöver bollsporter, även rymmer möjlighet för andra idrottsaktiviteter.

Simhallar

Nacka simhall behöver en ordentlig renovering, det vill vi prioritera. I Orminge vill vi att etablering av simhall blir en av de första byggnaderna som färdigställs när Orminge centrum ska utvecklas till ett kommundelscentrum. Mot bakgrund av fuktskador och osäkerhet vad gäller bärförmågan i bassängen i Näckenbadet, är det akut att börja bygga en ny simhall i Saltsjöbaden.

Fritidsgårdar

Fritidsgårdarna fyller en viktig social funktion, i första hand för ungdomar mellan 13 och 18 år. De ska finnas där barnen och ungdomarna bor, ha generösa öppettider och vara öppna då behoven är som störst, vilket varierar från fritidsgård till fritidsgård. Vissa gårdar behöver vara öppna under loven, inte minst under sommarloven. På sikt vill vi socialdemokrater ha fler fritidsgårdar i Nacka.

Stöd till och samarbete med föreningslivet

Vi socialdemokrater ser ett starkt och brett föreningsliv som en tillgång i samhällsbygget. Ett föreningsliv som vänder sig till och lockar alla generationer, ökar känslan av samhörighet och får oss alla att känna ett större ansvar för vår kommun och för varandra. Därför vill vi höja det lokala aktivitetsstödet för att gynna aktiviteter för barn och ungdom.

Vi vill ge föreningslivet större möjligheter att påverka sin verksamhet. Under mandatperioden vill vi pröva utökad självförvaltning av olika fritidsanläggningar, genom att utveckla samarbetsformerna med den ideella sektorn eller till icke vinstdrivande aktörer samt pröva om föreningarna kan ta ansvar för anläggningar och deras innehåll.

Vi har en positiv hållning till idrottsföreningars egna anläggningar och att de ges möjlighet att växa i takt med att medlemsantalet växer. Vi stödjer t.ex. utbyggnad av hallen för Saltsjö-Duvnäs Tennisklubb.

Vi vill stimulera föreningslivet att aktivt arbeta med frågor som rör drogmissbruk och diskriminering. Samtliga föreningar som får kommunalt stöd bör ha en antidiskriminerings- och drogpolicy samt en plan för jämställd verksamhet som även innefattar att förebygga sexuella trakasserier och övergrepp.

Kulturen en källa till ett gott liv

Kulturen är en källa till ett gott liv då den ger en lustfylld upplevelse, kunskap och insikter som förändrar människor, som i sin tur förändrar världen. Den förenar människor och utvecklar vår fantasi och vår kreativitet. Ny forskning konstaterar att kulturen även har en läkande kraft och därför kan jämföras med medicinsk rehabilitering. Vi ser den jämställd med andra förebyggande åtgärder.

För att bygga ett samhälle som håller ihop och som tar till vara människans inneboende lust att skapa och påverka vill vi att kulturen blir tillgänglig för alla Nackabor, såväl unga som gamla. Nackas kulturliv ska kännetecknas av mångfald och tillgänglighet. Mångfald inte bara i form av ett brett utbud utan också att alla ska ha möjlighet att ta till sig kultur oavsett sociala och ekonomiska skillnader.

En kultur- och musikskola för alla barn

Vi socialdemokrater vill att musikskolan ska välkomna alla Nackas barn och ungdomar som så önskar. Alla ska också ha möjlighet att lära sig andra former av kulturellt skapande som drama, teater och dans. Därför vill vi sänka avgifterna till musikskolan och annan kulturverksamhet. Samtidigt vill vi utöka möjligheten till avgiftsbefrielse, så att fler får chansen att på sin fritid ägna sig åt kulturell utveckling. Vi vill ge musikskolorna i uppdrag att arbeta för att nå elever från områden där de i dag inte når ut. Under den

kommande mandatperioden vill vi genomföra en konsekvensutredning som visar hur checksystemet påverkar mångfalden i olika avseenden inom musikskolan.

Fria bibliotek viktiga för demokratin

I Socialdemokraternas idé om fria folkbibliotek finns ett brett och varierat utbud som utgår från biblioteksbesökarnas önskemål och behov, främjar läslusten och ger den kunskapsörstige hjälp att söka kunskap. Biblioteken är så mycket mer än bara en plats att låna böcker på. Fisksätrabiblioteket är ett utmärkt exempel på just detta. Där fungerar biblioteket också som en mötesplats, där unga och gamla möts, där människor från olika kulturer och bakgrunder möts, där man har tillgång till en dator och en lugn plats för att läsa, titta på film eller göra sina läxor.

Biblioteken ska ligga i framkant när det gäller den tekniska utvecklingen och det ska finnas medier av olika slag; tidningar, böcker, e-böcker, musik, film och mycket mer. Olika media och uttryckssätt bör likställas, och biblioteksbesökaren bör själv få avgöra på vilket sätt han eller hon vill tillgodogöra sig innehållet. Därför vill vi införa avgiftsfria lån på biblioteken oavsett tekniskt gränssnitt.

De fria biblioteken ska stå fria från politisk och kommersiell påverkan. Det menar vi är ett av fundamenten för det fria ordet. Därför vill vi genomföra en utredning som analyserar och fastställer vilka effekter privatiseringen fått på bibliotekens kvalitet och verksamhet.

Fler och mer tillgängliga kulturknutar, Folkets hus eller allaktivitetshus

Kulturen ska finnas där människor bor. Därför vill vi satsa på lokaler, som kulturknutar, Folkets Hus eller allaktivitetshus i de olika bostadsområdena, som kan användas av medborgarna själva eller kultur- och fritidsföreningar. Vi vill ha en kulturknut med bibliotek i Ektorps centrum och ett allaktivitetshus på Henriksdalsberget.

I dag är kostnaden för att använda dessa lokaler ganska hög. Därför vill vi ändra prissättningen och införa nolltaxa för barn- och ungdomsverksamhet och en låg taxa för övriga. Vi vill också ge kulturaktiva Nackabor och konstnärer, liksom ideella föreningar, möjlighet att till rimligt pris, använda lokalerna när de inte är upptagna. Lokalerna ska även vara tillgängliga under sommarperioden och skolloven. Då blir lokalsamhället mer levande.

Oavsett hur stort utbudet av fritidsaktiviteter är, finns det Nackabor som har svårt att på egen hand ta del av utbudet. Vi tänker särskilt på äldre, som saknar tillräcklig social och kulturell stimulans. För dem kan ett biobesök, ett schackparti eller fika med andra betyda mycket.

Pensionärsorganisationerna bjuder ofta på aktiviteter som bokcirklar, studie- och museibesök, musikunderhållning och kurser av olika slag. Vi vill öka stödet väsentligt till dem, så att de med egna program eller som "medföljande" till andra aktiviteter kan bryta ensamheten och bidra till en rikare vardag.

Det vi bygger tillsammans

Nacka har ett gynnsamt läge nära Stockholm, med goda förutsättningar för arbete och tillväxt. Samtidigt har vi Nackabor nära till naturen. Storstadens puls och naturskön skärgårdsidyll gör att många väljer att flytta hit. Vi ser en utveckling där Sicklaön successivt förtätas och växer.

Men Nacka är inte bara västra Sicklaön. Vi socialdemokrater arbetar för att hela kommunen ska utvecklas i takt med att vi blir fler invånare. Det innebär att befintliga bostadsområden utvecklas parallellt med etableringen av nya områden. Oavsett var man bor i Nacka ska man ha världens bästa vardag runt knuten.

Den snabba inflyttningen ger stora möjligheter men innebär också stora utmaningar. Vi måste bygga ut allt det som en växande befolkning behöver för att vardagen ska fungera.

Kommunens passiva inställning att "någon annan" ska lösa våra gemensamma behov och problem har lett till att Nackas infrastruktur har försumrats, vi har hamnat på efterkälken. Det gäller såväl kollektivtrafik, vägar och lättillgängliga natur- och parkområden som den sociala omsorgen i form av skolor, äldreboenden, mötesplatser för kultur och idrott. Vi socialdemokrater tycker det är viktigt att planera långsiktigt så att infrastrukturen utvecklas i takt med att befolkningen växer, och så att man kan ta hänsyn till samspelet mellan människor, djur och miljö. Vi eftersträvar miljöer som är attraktiva för Nackaborna och gynnsamma för utvecklingen av naturen och djurlivet i kommunen.

Aktiv markpolitik

En kommun som vill vara i framkant när det gäller att bygga för framtiden behöver äga mark. Inget styrinstrument är viktigare än rådigheten över marken. Därför vill vi att Nacka kommun så långt det är möjligt behåller den kommunala marken, köper mer mark och fortsätter att erbjuda tomträttsavtal som alternativ till ägande. Bostadsbyggande och infrastruktur i anslutning till det, liksom verksamhet som ökar arbetstillfällena långsiktigt i Nacka, har prioritet när kommunens mark skall tas i anspråk.

Alltför många områden i Nacka är byggda som fristående "frimärken" utan genomtänkt sammanhang och samspel med omgivningen. Vi vill se ett tydligt skifte från kommunens nuvarande passiva och väntande hållning till en aktiv och styrande planering. Vi vill föra en aktiv markpolitik och göra Nacka till en välplanerad och sammanhängande kommun, där alla kommundelar utvecklas. Det innefattar ett varierat bostadsbestånd, god tillgång till kollektivtrafik med tunnelbanan som ryggrad och en välplanerad social infrastruktur i form av bland annat skolor, förskolor, idrottsanläggningar, äldreboenden m.m. Natur- och parkområden blir allt viktigare för Nackabornas livskvalitet när kommunen förtätas och vårt mål är att de allra flesta ska ha tillgång till natur- och parkområden inom 300 meter från sin bostad.

Nacka växer med stadskaraktär

Förnyelse och utveckling innebär olika saker i olika delar av kommunen. På Sicklaön kommer vi att bygga tunnelbana och många kommer att bo utmed tunnelbanan. Därför bör vi förtäta bebyggelsen i den delen av Nacka. Men det ska ske med hänsyn till de boendes miljö, till exempel måste vi vara varsamma med de gröna områden vi har och också se till att ge plats för skolor och förskolor med bra utemiljöer, idrottsanläggningar och annat.

Hela Nacka ska utvecklas. Vi vill skapa mer attraktiva kommundelar och centra i bl.a. Finntorp, Älta, Orminge, Saltsjöbaden, Fisksätra och Ektorp. Infartsparkeringar behövs i Sickla, Skuru och Orminge. Finnberget och angränsande områden behöver ökad tillgänglighet till kollektivtrafik. Även i de andra områdena måste infrastrukturen i form av kollektivtrafik, social, kulturell och kommersiell service förbättras ytterligare.

Förnyelseområden – med gemensamt ägande och finansiering av vägarna

När allt fler vill flytta till Nacka innebär det också att områden som för några år sedan var gamla fritidshusområden behöver förnyas och planeras för fler permanentboende. En del är gjort men mycket återstår, särskilt i Boo. Utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp måste påskyndas.

Infrastruktur som vägar, vatten och avlopp, lekparkar m.m. är en del av den gemensamma välfärd som en kommun ska erbjuda. Vägar i förnyelseområden bekostas idag av fastighetsägarna själva. Det vill vi socialdemokrater ändra på. Därför behöver vi snabbt ta fram ett förslag till hur en gemensam finansiering av vägarna ska gå till och hur vi ska lösa in befintliga vägar som redan rustats upp.

Boende i de områden som idag har enskilt huvudmannaskap ska omedelbart erbjudas kommunal borgen för lån till gatukostnadsavgifterna.

Bostäder för alla åldrar och livsstilar

I valet hur man vill leva spelar bostaden en avgörande roll. Allas rätt till en bra bostad till överkomlig kostnad är en central uppgift för samhället. För att komma dit krävs både bostadsbyggande och upprustning av äldre bostadshus.

För oss socialdemokrater är alla upplåtelseformer bra, men vi vill att det råder balans mellan äganderätt, bostadsrätt och hyresrätt. I en växande kommun som Nacka behövs allt fler bra bostäder till överkomliga kostnader så snabbt som möjligt. Vi har för få hyresrätter i Nacka, det behövs betydligt flera.

Ett av vallöften i vårt framtidskontrakt för Stockholms region är "Bygg små hyresrätter för unga och studenter". Löftet består av sju delar:

- stärk allmännyttan
- prioritera bostäder för unga och studenter
- byggbonus till hyresrätter för unga och studenter
- utveckla markpolitiken
- öka takten i byggandet
- modernisera bostadsförmedlingen
- kräv att alla kommuner bidrar till regionens bostadsförsörjning

Tunnelbanan innebär att västra Sicklaön får allt mer stadskaraktär med nära 14 000 bostäder och 10 000 arbetsplatser. Det är ett mycket stort stadsutvecklingsprojekt, även mätt med europeiska mått. Dessutom kommer det att byggas bostäder i andra delar av kommunen. Då behövs det bostäder för alla åldrar, livssituationer och önskemål. Vi vill se ett byggande som erbjuder bostäder i varierande storlek och med olika upplåtelseformer.

De senaste decennierna har det framför allt byggts bostadsrätter. Men det finns för få hyresrätter även om några mindre hyresbostadsområden nu är på gång, bland annat student-/ungdomsbostäder i Alphyddan och Ektorp. Många unga har inte råd att hyra i Nacka, än mindre att köpa en lägenhet. Därför måste vi prioritera bostäder till rimliga kostnader för unga och studenter, även om också hyresrätter för andra grupper av Nackabor behövs.

Den aktiva markpolitik som vi socialdemokrater vill driva är en av förutsättningarna för att lyckas med bostadsmålen i Nacka.

Vi socialdemokrater vill också fokusera boende för äldre. Vi vill ha olika former av seniorboenden runt om i kommunen, till exempel lägenheter med viss gemensam service (som tidigare i Biet i Finntorp), kooperativt boende för seniorer, trygghetsboenden och mindre lägenheter i bostadsområden.

Kommunalt bostadsbolag

Kommunens möjligheter att påverka bostadsmarknaden skulle öka väsentligt med ett kommunalt

bostadsbolag. Om kommunen inte på egen hand kan etablera ett sådant, bör samverka med andra kommuner, t.ex. Stockholm, kunna leda till ett samägt bolag.

Utbyggd kollektivtrafik ger en bättre vardag

Äntligen har landstinget, staten och kommunen fattat de nödvändiga besluten om en utbyggnad av tunnelbanan till Nacka Forum. Vi driver på för att tunnelbanan ska förlängas till Orminge.

Också förlängningen av Tvärbanan till Sickla är på gång. Landstinget har även tagit nödvändiga beslut om en upprustning av Saltsjöbanan.

Även om tunnelbanan kommer att bli ryggraden i en framtida kollektivtrafik i Nacka måste också busstrafiken utvecklas, inte minst med linjer som har andra slutmål än Slussen. Även kollektivtrafiken på vatten måste utvecklas. Dagens sjötrafik är populär men otillräcklig. Den avlastar kollektivtrafiken på land och gör det möjligt att resa mellan Nacka och till exempel Värtan och Lidingö.

Biltrafikens andel av resandet måste minska. Ett sätt är att bygga ut kollektivtrafiken, en annan att förbättra för gående och cyklande. Även fler infartsparkeringar minskar bilåkandet.

Ombyggnaden av Slussen har börjat. Men mark- och miljödomstolens nej till planen för en ny bussterminal i Katarinaberget kommer att försena den. Vi kräver en lösning med bättre omstigning för buss- och tågtrafikanterna från Nacka och Värmdö.

På andra sidan kommungränsen mot Stockholm finns Danvikstullsbron. Den är i dag en flaskhals också för busstrafiken. Framkomligheten måste förbättras.

Vi vill bygga en östlig förbindelse (Österleden) för att lätta på trycket på tunnelbanan och dessutom skapa ytterligare en möjlighet till kollektivtrafik till regionen norr om Strömmen.

Tunnelbana

Vi har äntligen fått igenom vårt krav på att bygga ut tunnelbanan till Nacka. Socialdemokraterna vill nu att tunnelbanan dras vidare till Orminge och att planeringen för detta påbörjas snarast.

Enhetstaxa

Socialdemokraterna vill införa enhetstaxa och slopa zonerna i SL-trafiken. Det är inte rimligt med en zongräns tvärs genom vår kommun. Med enhetstaxa blir dessutom biljetter med "reskassan" mindre krångliga än idag.

Bussar

Inflyttningen till Nacka gör att transporter på spår och vatten inte kommer att räcka de närmaste åren. Innan tunnelbanan är klar, måste busstrafiken utökas och utvecklas. Som komplement till nuvarande kollektivtrafik ska vi också satsa på tvärförbindelser och inrätta "lokal" kollektivtrafik. Utveckling av servicelinjer av samma typ som linje 469 mellan Kvarnholmen och Nacka Närsjukhus är ytterligare en insats som skulle öka servicen för kommunens invånare. För att underlätta trafiken öster om Skurubron vill vi snabbt ha en handlingsplan för att göra den nya Skurubron avgiftsfri.

Slussen

Slussen är i akut behov av att byggas om. Den nya bussterminalen och Saltsjöbanans slutstation måste placeras så nära tunnelbanan som möjligt så att vardagen underlättas för de Nacka- och Värmdöbor som dagligen passerar Slussen på väg till jobb och skola. Byggtiden behöver kortas i förhållande till den realistiska lösning som nu har presenterats, och det måste finnas en trovärdig lösning för finansiering av en ny bussterminal.

Även under Slussens ombyggnad måste trafiken flyta. För det krävs olika insatser som förlängning av tvärbanan, bättre utnyttjande av dagens kapacitet, ersättningsbussar, båtpendel, bussar på färjor, utökad användning av stombussar på Södermalm, fler terminaler för trafiken från Nacka, bland annat fler direktbussar till Cityterminalen, men också via Medborgarplatsen till Södra station/Mariatorget.

Kollektivtrafik på vatten

Socialdemokraterna vill se kollektivtrafik på vatten som en del av trafiklösningen för Nackaborna. Vi vill utveckla dagens båtturer med ett särskilt fokus på arbetspendling. Nya linjer och linjesträckningar bör övervägas. Det är viktigt att också skapa möjlighet att arbeta under resan, exempelvis genom trådlöst bredband på berörda fartyg.

Saltsjöbanan

Socialdemokraterna har länge drivit frågan om Saltsjöbanans utveckling och äntligen fått igenom att den ska upprustas med fortsatt tågstandard. Saltsjöbanan ska få fler mötesplatser så att vi kan få 12-minuterstrafik om några år, dvs. nästan fördubblad turtäthet. På sikt vill vi verka för ännu tätare trafik mellan Järln och Slussen. Förlängningen av tvärbanan och ny bebyggelse måste därför utformas så att den inte hindrar att Saltsjöbanan får dubbelspår mellan Nacka station och Henriksdal. Vi har också fått gehör för att upprustningen sker etappvis så att vi slipper årslånga avstängningar. Nu fortsätter vi driva kravet på nya moderna vagnar. Vi måste också slå vakt om att tågen ska gå ända in till Slussen med kort avstånd till tunnelbanestationen, även när Nacka får tunnelbana och tvärbanan har förlängts till Sickla.

Tillgänglighet

Tillgängligheten för funktionsnedsatta och gående med barnvagn, shoppingvagn och rullator är central i kollektivtrafiken. Tillgängligheten ska bland annat bevakas i alla kommunala beslut, tas med i årliga verksamhetsplaner och redovisas i nämndernas årsbokslut.

Säker trafik

Barn är särskilt utsatta i trafiken och därför måste arbetet med trafiksäkerheten i Nacka alltid utvecklas och förbättras. Trygga vägar till och från skolan, till kompisar och fritidsaktiviteter ska vara en självklarhet i kommunen. Föräldrar ska så långt som möjligt slippa känna sig tvingade att skjutsa sina barn till och från skolan. Ett led i arbetet med tryggare skolvägar är att förbättra belysningen.

Det finns många skäl att främja kollektivtrafik framför biltrafik: trafiksäkerhet, klimathänsyn och minskat buller. Vi kräver en heltäckande policy för att minska bullret i Nacka. Utsläppen av koldioxid ska pressas ner – fordonstrafiken ska enligt riksdagsbeslut vara helt fri från fossilbränslen år 2030.

Samtidigt kommer det även i fortsättningen att finnas behov av att parkera bilar på bra och trygga platser, antingen tillfälligt vid till exempel skolan, hemma eller vid en infartsparkering. Därför vill vi investera i fler infartsparkeringar.

Våra gemensamma park- och strövområden

Nacka har en storslagen natur med vackra grönområden, sjöar och hav. Det är en fantastisk tillgång som alla oavsett ålder, ekonomi eller funktionsnedsättning ska ha möjlighet att använda. Tillgång till natur främjar människors hälsa och välbefinnande.

I en storstadsregion är det inte självklart att barnen får växa upp nära eller på ett enkelt vis få ta del av naturen. I Nacka är det aldrig långt till naturen med naturreservat, strövområden och parker. Vi vill att det ska vara så också i framtiden. Det skapar möjligheter till ett rikt natur- och friluftsliv för alla och till kunskaper om växter, djur, naturvård, miljö och allemansrätten.

I Nacka kommun råder koppeltvång för hundar på offentliga platser året om. Därför behövs hundlekplatser där hundarna kan springa fritt. Vi vill skapa fler hundlekplatser.

Inom strandskyddsområden ska stränderna vara tillgängliga för alla. Fler promenadvägar runt sjöar och havsstränder, liksom badplatser, behöver färdigställas och underhållas. Våras sjöar ska också renas och fler badplatser iordningställas.

Det gröna folkhemmet bygger vi i dag, miljösmart och uthålligt

Vi socialdemokrater vill att miljöpolitiken i vår kommun går hand i hand med en politik för välfärd för alla. Investeringar i goda bostäder och hållbar kollektivtrafik som ökar Nackabornas rörlighet är exempel på hur miljö- och välfärdspolitik kan gå hand i hand. Natur och grönområden ska finnas nära.

Vi socialdemokrater vill att alla Nackabor ska kunna göra hållbara, långsiktiga och klimatsmarta val och att kommunen ska ställa högre krav vid byggande än vad de nationella normerna föreskriver.

Det vi bygger i dag ska hålla i framtiden. I enlighet med vårt Klimat- och miljöprogram vill vi att alla nybyggda och renoverade fastigheter är miljösmarta och energisnåla. Byggande av så kallade passivhus och hus med gröna tak ska premieras. I den socialdemokratiska visionen blir Nacka känt som den expansiva kommun som har mest nyskapande och klimatanpassat byggande.

I den lokala stadsplaneringen vill vi se till att det byggs säkra och sammanhängande gång- och cykelstråk, fler cykelparkeringar och möjligheter att låna cyklar. Bilpooler ska också uppmuntras.

Samtidigt som Nackaborna enligt undersökningar vill bli bättre på att återvinna, är vi långt sämre än genomsnittet av Sveriges befolkning. Ett av skälen är för få återvinningscentraler. Arbetet med att skapa fler återvinningscentraler måste gå snabbare. Här är markfrågan central. Alla villahushåll bör erbjudas avgiftsfinansierad insamling av förpackningar.

Välstånd och livskvalitet kan utvecklas utan stora ekologiska fotavtryck.

